

*Д. В. ДЕНИСЮК, завідувач організаційно-масового відділу, керівник гуртка
Полтавського обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді
Полтавської обласної ради*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮНИХ ОПЕРАТОРІВ АМАТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ РАДІОЗВ'ЯЗКУ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті актуалізовано проблематику організації освітньої діяльності роботи гуртків юних радіоаматорів засобами дистанційного навчання з використанням відеоконференції, як віртуального середовища, що має необхідні можливості для забезпечення специфіки її реалізації. Особливу увагу приділено можливостям організації і проведення навчально-тренувальних зборів як визначного інструменту фіксації освітніх досягнень здобувачів освіти.

***Ключові слова:** науково-технічний напрям позашкільної освіти, заклад позашкільної освіти, гурткова робота, вихованець закладу позашкільної освіти.*

Залучення дітей та молоді до занять радіоаматорством є одним із шляхів задоволення особистісних потреб підростаючого покоління, стимулювання прагнення розвитку індивідуальних здібностей, розширення обсягу знань, організацію допрофесійної підготовки, вирішення проблем спілкування з однолітками, змістовної організації вільного часу, формування здорового способу життя та основних життєвих компетенцій, яких вимагає від своїх громадян сучасне суспільство.

Зміст освітньої гурткової діяльності юних операторів аматорської служби радіозв'язку закладів позашкільної освіти науково-технічного напрямку спрямований на теоретичне навчання, практичну роботу на радіостанції в короткохвильових і ультракороткохвильових діапазонах, використання комп'ютерної техніки в радіозв'язку, участь у спортивних змаганнях та інших масових заходах, експерименти з модулями Arduino,

конструювання пристроїв. При неможливості роботи в радіоетері, що виникла з запровадженням в Україні воєнного стану для організації освітньої діяльності з означеного виду гурткової роботи закладів позашкільної освіти використовуються технології дистанційної навчання в тому числі тренування з радіообміну у режимі відеоконференції.

Відтак, використання відеоконференцій дозволяє керівнику гуртка зберегти інтерес і мотивацію вихованців до занять радіообміном, обмінюватися досвідом та знаннями, проводити спільні проєкти і задачі. Завдяки онлайн відеоконференціям, вихованці гуртка беруть активну участь у міжнародних заходах, конференціях та змаганнях, здобувають досвід спілкування з однодумцями та іноземними школярами, а також мають можливість використовувати зовнішні ресурси для розширення своїх знань і навичок.

Онлайн формат дистанційного навчання також дозволяє вихованцям гуртка працювати з більшим числом учасників, оскільки вони не обмежені фізичним простором. Крім того, цей формат дає можливість використовувати різноманітні цифрові інструменти для навчання та спілкування, що робить процес більш цікавим та ефективним.

Зважаючи на ці переваги, онлайн відеоконференції стали мультифункціональним інструментарієм керівника гуртка для проведення занять гуртків у повоєнний час засобами дистанційного навчання. Вони дозволяють забезпечити надійний зв'язок та взаємодію між педагогами позашкільної освіти та вихованцями, підтримувати розвиток їх професійних навичок і творчого потенціалу.

У процесі реалізації навчальної програми гуртка «Юні радіоаматори» вихованці активно залучаються до науково-дослідницької роботи із застосуванням методу проєктів, з

елементами експерименту з мікроконтролерами в тому числі з модулями Arduino, макетуванням радіоелектронних схем, розв'язування завдань із електро-, радіотехніки, що сприяє їх ефективній підготовці до вступу до закладів вищої освіти, а також активну участь вихованців у масових заходах обласного та Всеукраїнського рівнів.

Варто зауважити, що у ході гурткової роботи з підготовки операторів аматорської служби радіозв'язку вихованці отримують важливі у воєнний час компетентності з підвищення майстерності прийому та передачі азбуки Морзе, розробки, монтажу, перевірки та налагодження схем радіоелектронних пристроїв, які розробляються та виготовляються вихованцями, навички експериментування з елементами цифрової логіки, модулями Arduino.

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові заняття, опитування, виконання контрольних завдань, участь в масових заходах. У зв'язку з воєнним станом радіоаматорам заборонено працювати на радіостанціях в радіоефірі. Тому обласні відкриті змагання учнівської молоді з радіозв'язку на коротких хвилях проводяться як обласні навчально-тренувальні збори з радіообміну без виходу в ефір. Основною метою проведення таких зборів є підвищення рівня національно-патріотичного виховання дітей та молоді; оцінювання вмінь і навичок вихованців при підготовці до змагань з радіозв'язку, активізація роботи колективних та індивідуальних аматорських радіостанцій, стимулювання творчого, інтелектуального, духовного, фізичного розвитку учнівської молоді та задоволення її потреб в творчій самореалізації.

Отже, особливості організації освітньої діяльності юних операторів аматорської служби радіозв'язку направлені на

суттєву зміну освітніх підходів спрямованих на трансформацію діяльності у дистанційний формат, передбачають відмову від виходу у прямий ефір, направлені на розроблення нових умов тренувань та набуття компетентностей з радіообміну учасників у режимі відеоконференції. На особливу увагу заслуговують обласні і Всеукраїнські збори з радіообміну що дозволяють юним операторам радіозв'язку продовжувати удосконалювати свої вміння та навички у процесі виконання вправ «Радіообмін телефоном» та «Радіообмін телефоном англійською мовою», «Радіообмін телеграфом» без порушення чинного законодавства. Така профільна підготовка учнівської молоді нині актуальна і затребувана вимогами сьогодення. Автор статті є ініціатором проведення відповідних навчально-тренувальних зборів і розробником положень їх проведення на обласному і Всеукраїнському рівнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бала О. В., Дежкунова Л. О. Навчальна програма з позашкільної освіти науково-технічного напрямку «Юні оператори аматорської служби радіозв'язку». Основний і вищий рівні, 4 роки навчання. *Збірник «Навчальні програми з позашкільної освіти. Науково-технічний напрям / за заг. ред. Г. А. Шкури, Т. В. Биковського. Київ : УДЦПО, 2019. Вип. 4. С.10.*
2. Про затвердження Регламенту аматорського радіозв'язку України : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1106-23#Text> (дата звернення: 10.10.2023).
3. Hinson Gary. Поради для FT8 Dxers. 2018 : веб-сайт. URL: <http://krrc.org.ua/index.php/ft8-zl2ifb/> (дата звернення: 10.11.2023).
4. Методичні рекомендації проведення обласних відкритих навчально-тренувальних зборів з радіообміну (онлайн формат) : веб-сайт. URL: <https://drive.google.com/file/d/1XyHKLIU3aRzB6xA58GPAp5CT0GJNsv6E/view> (дата звернення: 12.11.2023).
5. Обласні відкриті навчально-тренувальні збори з радіообміну (онлайн формат) 10–17.11.2023 : веб-сайт. URL: <https://sites.google.com/view/rocnttumpor/%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96%D>

0%B7%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8?authuser=0%23h.4kyfygekajsh%23h.4kyfygekajsh#h.4kyfygekajsh (дата звернення: 12.11.2023).

6. Теоретико-методичні основи виховання творчої особистості в умовах позашкільних навчальних закладів : матеріали наук.-практ. конф., 30–31 березня 2006 р. / за ред. І. Д. Беха. Київ : Грамота, 2006. 184 с.

УДК 379.8:54

М. М. ІВЧЕНКО, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка **ЛЕБЕДИК Л. В.**

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА З ХІМІЇ: МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

У тезах висвітлено вивчення позашкільної освіти з хімії, визначено її мету та завдань. Зокрема, розглядаються ключові аспекти формування хімічних знань та навичок поза межами стандартної шкільної програми. Звертається увага на інноваційні методи, що використовуються у позашкільному навчанні, а також акцентується значущість цього виду освіти для розвитку творчого потенціалу учнів.

***Ключові слова:** мета навчання з хімії, інноваційні методи навчання, віртуальні лабораторії, мультимедійні засоби, науковий підхід до вивчення хімії.*

Позашкільна робота з хімії є продовженням навчально-виховного процесу, який починається на уроці. Його різноманітність форм і типів доповнює та поглиблює знання учнів і допомагає підтримувати стійкий інтерес до вивчення хімії. Як відомо, під позакласною роботою розуміється навчальна робота, яку учні виконують за власним бажанням у позаурочний час, поза програмою та під керівництвом учителя [1].

Сучасне суспільство ставить перед освітою нові виклики, вимагаючи від учнів широкого спектру знань та компетентностей. Позашкільна освіта з хімії виявляється ключовим інструментом